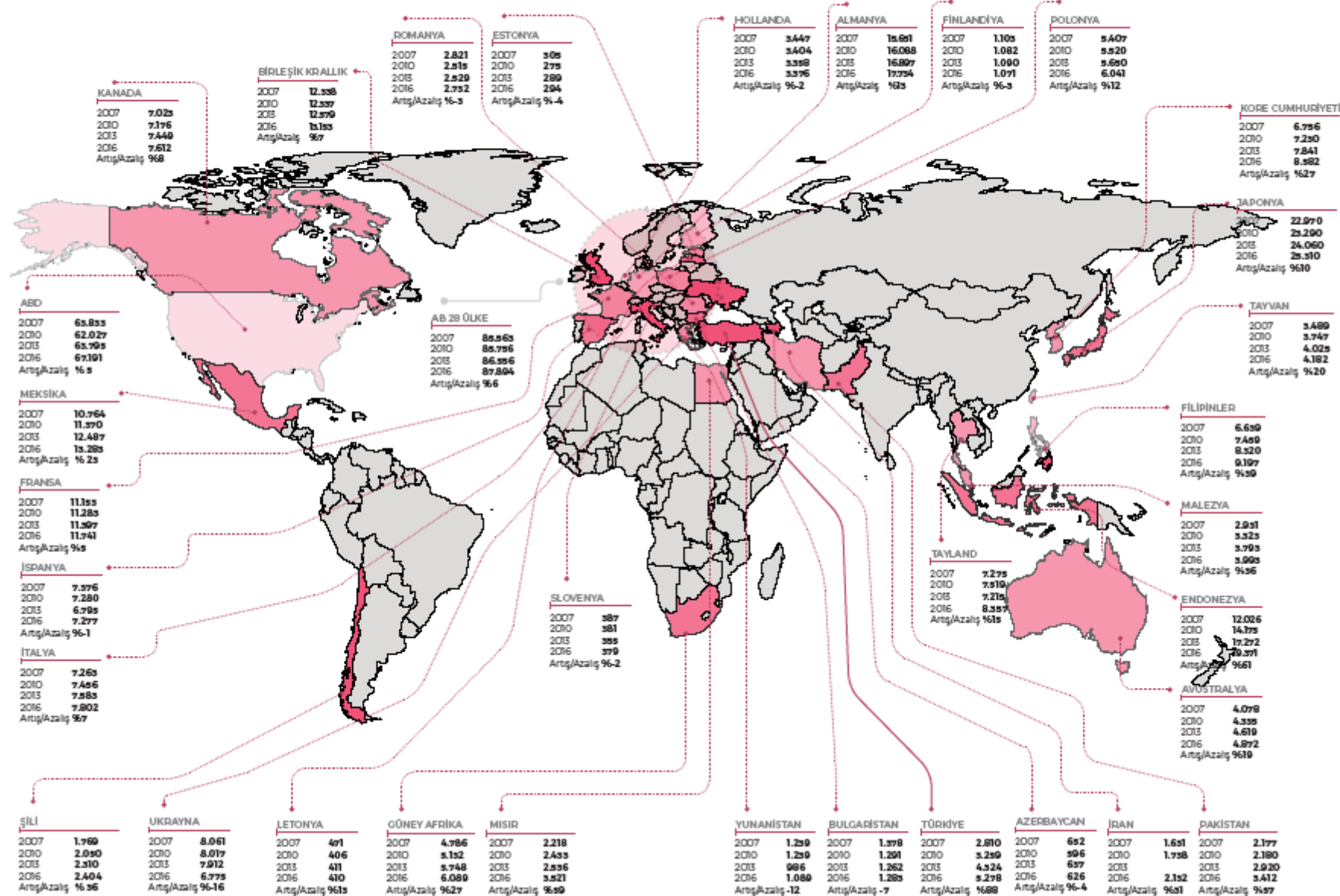

3. İŞ DÜNYASINDA KADIN RAPORU:
SAYILARLA DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE
KADIN İSTİHDAMINA GENEL BAKIŞ

ÇEŞİTLİ ÖLÇERLERDE DÜZENLİ ÖLÇÜTLÜ İŞLERDE KADIN İSTİHDAMI SAYISI (BİN) 2007-2016
KAYNAK: İSTATİSTİK TÜRKİYE, EUROSTAT, DANIŞMAN SİGMA

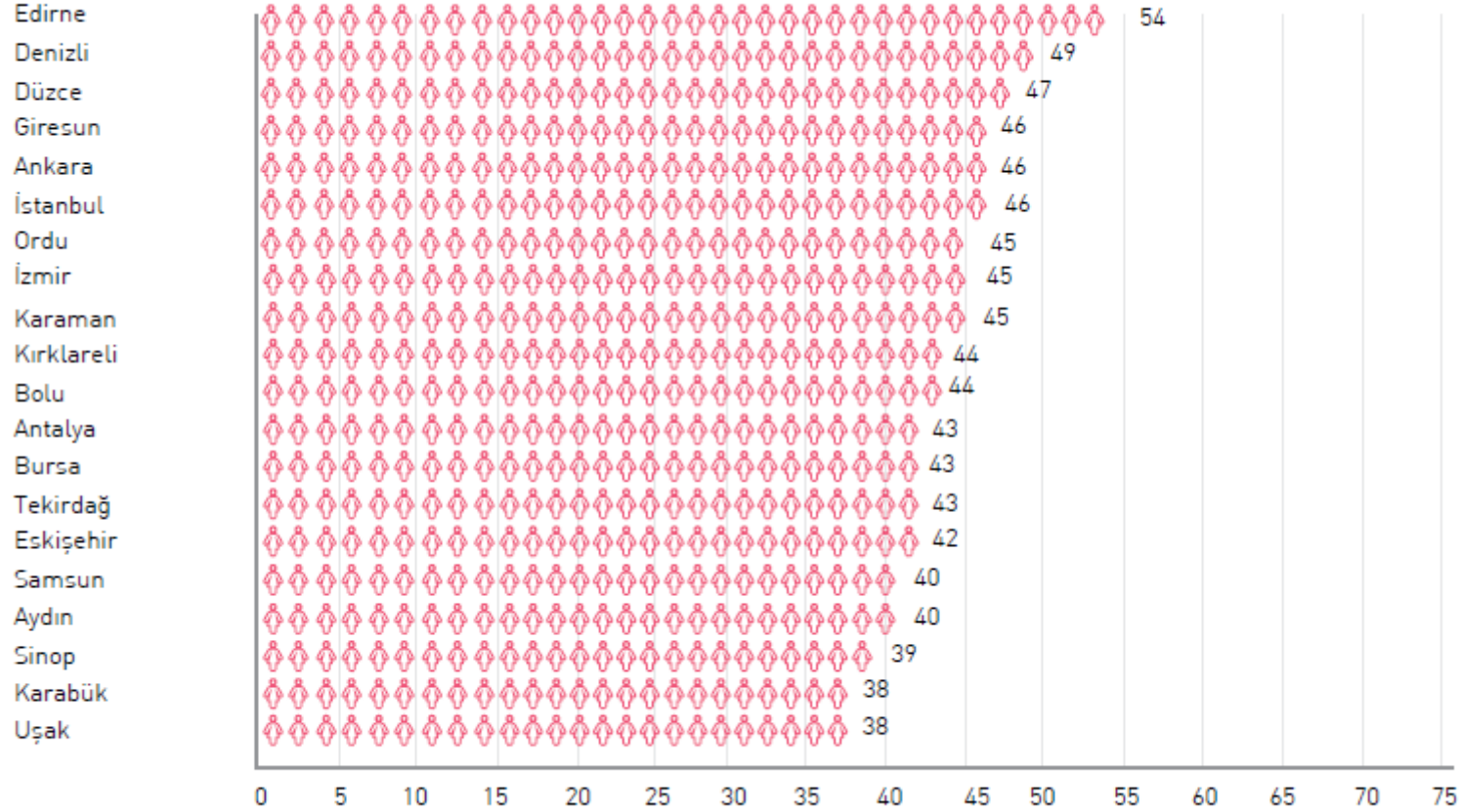

Tablo 1. Kurumsal Olmayan Nüfusun İşgücü Durumu

İşgücü Durumu	2007		2016	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus (Bin)	24.513	25.480	29.031	29.689
İşgücü (Bin)	17.098	6.016	20.889	9.637
İstihdam Edilenler (Bin)	15.382	5.356	18.893	8.312
İşsiz (Bin)	1.716	660	2.006	1.324
İşgücüne Katılma Oranı	69,80%	23,60%	72,00%	32,50%
İşsizlik Oranı	10%	11%	9,60%	13,70%
Tarım Dışı İşsizlik Oranı	11,40%	17,30%	10,90%	18,20%
İstihdam Oranı	62,70%	21,00%	65%	28,00%
İşgücüne Dâhil Olmayan Nüfus (Bin)	7.415	19.464	8.133	20.052

Kaynak: TÜİK HHİA sonuçları

Grafik 2. Kadın Sigortalı Sayısının Erkek Sigortalı Sayısına Oranı (%), 2016

Kaynak: SGK 2007 ve SGK, 2016'dan yazarlar tarafından hesaplanmıştır.

Grafik 3. 2009-2017 Yılları Arasında Kadın Sigortalı Sayısının En Fazla Arttığı Sektörler ve Artış Sayıları

Kaynak: SGK 2009 ve SGK 2017/b'den yazarlar tarafından hesaplanmıştır.

Tablo 8. Eğitim Seviyesi ve Cinsiyete Göre İstihdam (Bin), (2007-2016)

Cinsiyet		2007	2016	2007 - 2016 Fark
ERKEK	Okur-yazar olmayanlar	302	272	-30
	Lise altı eğitilmişler	9.598	10.651	1.053
	Lise	1.819	2.010	191
	Mesleki veya teknik lise	1.761	2.185	424
	Yüksek-öğretim	1.902	3.775	1.873
KADIN	Okur-yazar olmayanlar	688	707	19
	Lise altı eğitilmişler	2.744	4.019	1.275
	Lise	546	675	129
	Mesleki veya teknik lise	396	623	227
	Yüksek-Öğretim	982	2.289	1.307
TOPLAM	Okur-yazar olmayanlar I	990	978	-12
	Lise altı eğitilmişler	12.342	14.670	2.328
	Lise	2.365	2.685	320
	Mesleki veya teknik lise	2.157	2.808	651
	Yüksek-öğretim	2.884	6.064	3.180

Kaynak: TÜİK HHİA, 2007-2016

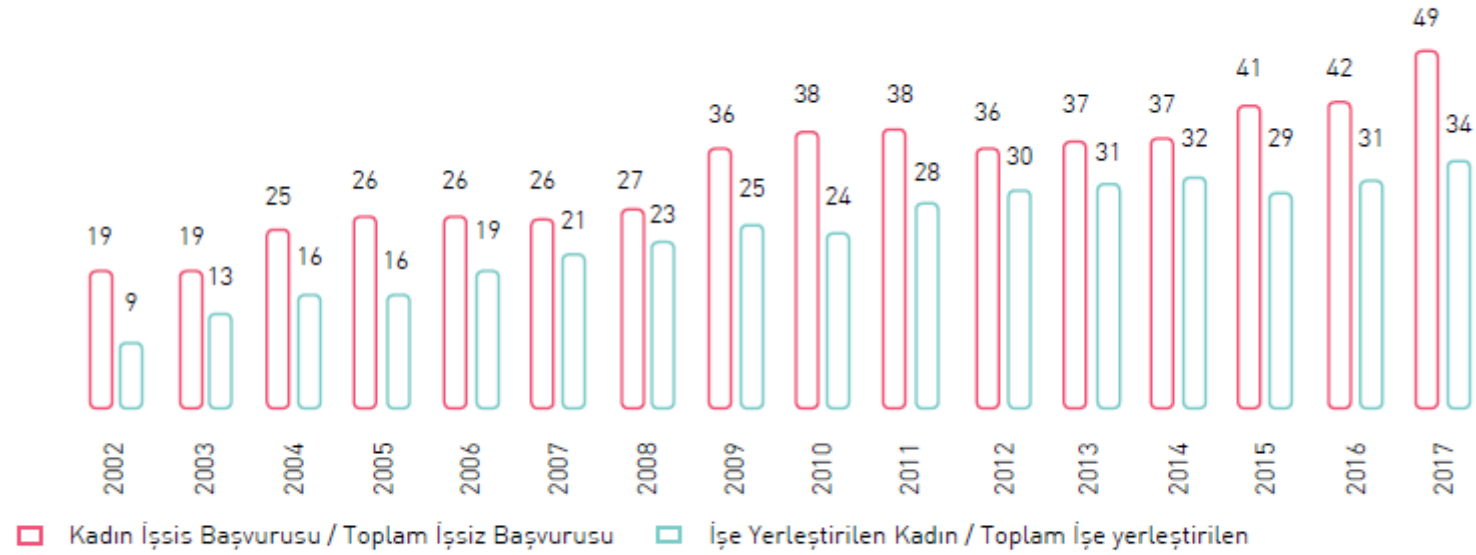
Tablo 10. Özel Sektörde Cinsiyete ve Eğitime Göre Aylık Net Medyan Ücret, (TL) ve Haftalık Çalışma Saatleri* (2016)

Eğitim Seviyesi	Ücret		Haftalık Çalışma Saati	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Bir okul bitirmeyen	1.300	1.300	50	48
İlkokul (5 yıl)	1.400	1.300	50	48
Genel ortaokul, mesleki veya teknik ortaokul ve ilköğretim (8 yıl)	1.329	1.300	50	48
Genel lise	1.500	1.300	48	48
Mesleki veya teknik lise	1.500	1.300	48	48
2 veya 3 yıllık yüksekokul, 4 yıllık yüksekokul veya fakülte	2.000	1.700	48	45
Yüksek lisans (5 veya 6 yıllık fakülteler dâhil) veya doktora	4.500	3.500	44	40

* SGK'ya kayıtlı olanlar

Kaynak: TÜİK HHİA 2015 mikro veri setinden yazarlar tarafından hesaplanmıştır.

Grafik 6. İŞKUR'a Yapılan Kadın İşsiz Başvurularının Toplam Başvurular İçindeki Payı ve İŞKUR Tarafından İşe Yerleştirilen Kadınların Toplam İşe Yerleştirilenler İçindeki Oranı (%), (2002-2017)

Kaynak: İŞKUR 2002-2016 İstatistik Bültenleri, İŞKUR 2017 Aralık İstatistik Bülteni'nden yazarlar tarafından hesaplanmıştır.

Grafik 7. İŞKUR'un Açtığı Mesleki Eğitim, Girişimcilik Kursları ile İşbaşı Eğitim Programları ve Kadın Katılımcı Sayısı ve Oranı (%) (2008-2017)

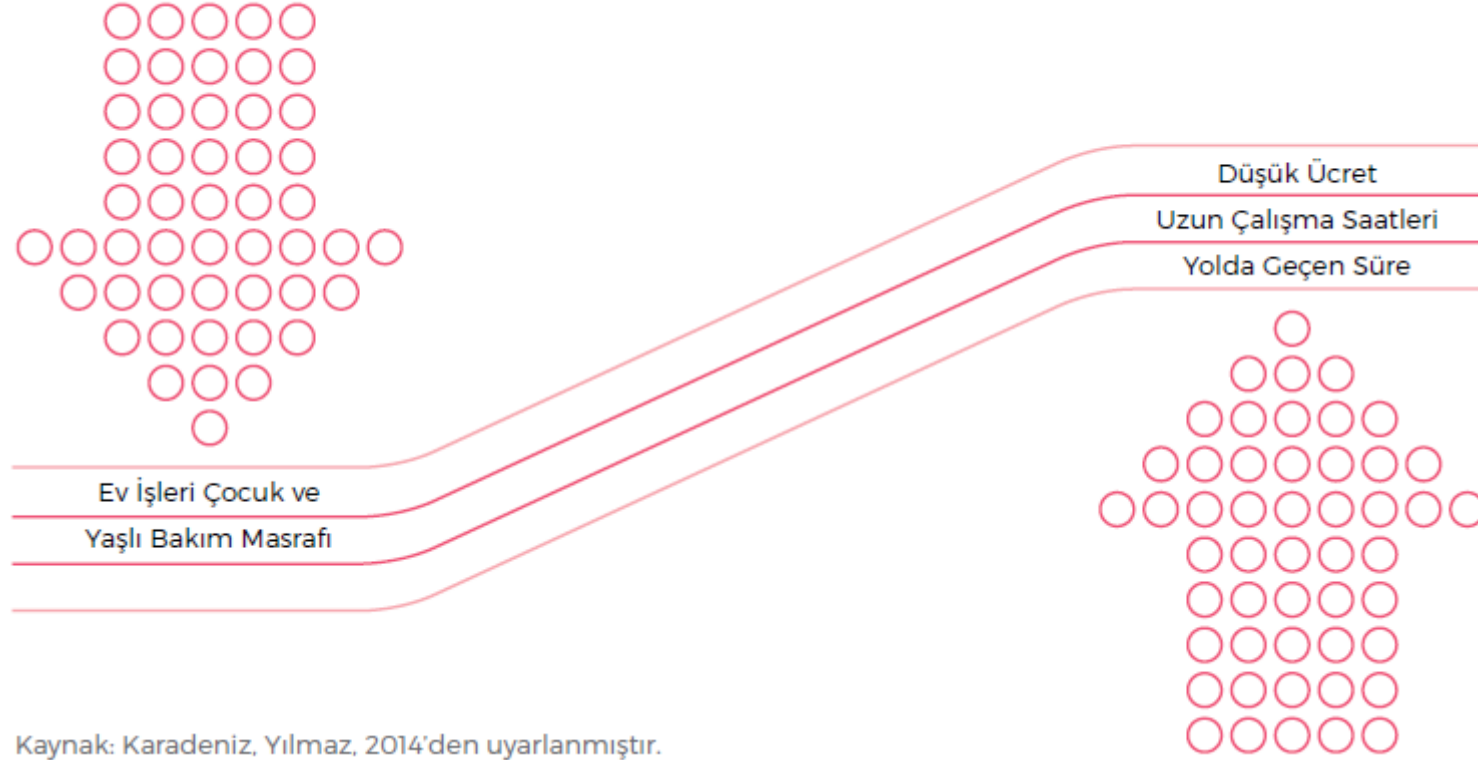
Kaynak: İŞKUR 2008-2016 istatistik bültenleri ve faaliyet raporları, İŞKUR 2017 Aralık İstatistik Bülteni'nden yazalar tarafından hesaplanmıştır.

Tablo 11. Faaliyet türüne, cinsiyete ve çalışma durumuna göre kişi başına ortalama faaliyet süresi, 2014-2015

Faaliyet	Çalışan		Çalışmayan	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Yemek ve diğer kişisel bakım	02:45	02:37	02:53	02:47
İstihdam	06:25	04:32	00:22	00:04
Eğitim	00:04	00:07	01:05	00:34
Hane halkı ve aile bakımı	00:46	03:31	01:07	04:59
Gönüllü işler ve toplantılar	00:26	00:32	00:58	01:03
Sosyal yaşam ve eğlence	01:28	01:28	02:33	02:09
Spor ve doğa sporları	00:08	00:04	00:24	00:05
Hobiler ve oyunlar	00:19	00:08	00:43	00:08
TV izleme, radyo ve müzik dinleme, vb.	01:55	01:36	03:14	02:29
Ulaşım ve belirlenmemiş zaman kullanımı	01:29	01:05	01:08	00:40
Uyku	08:11	08:15	09:27	08:58

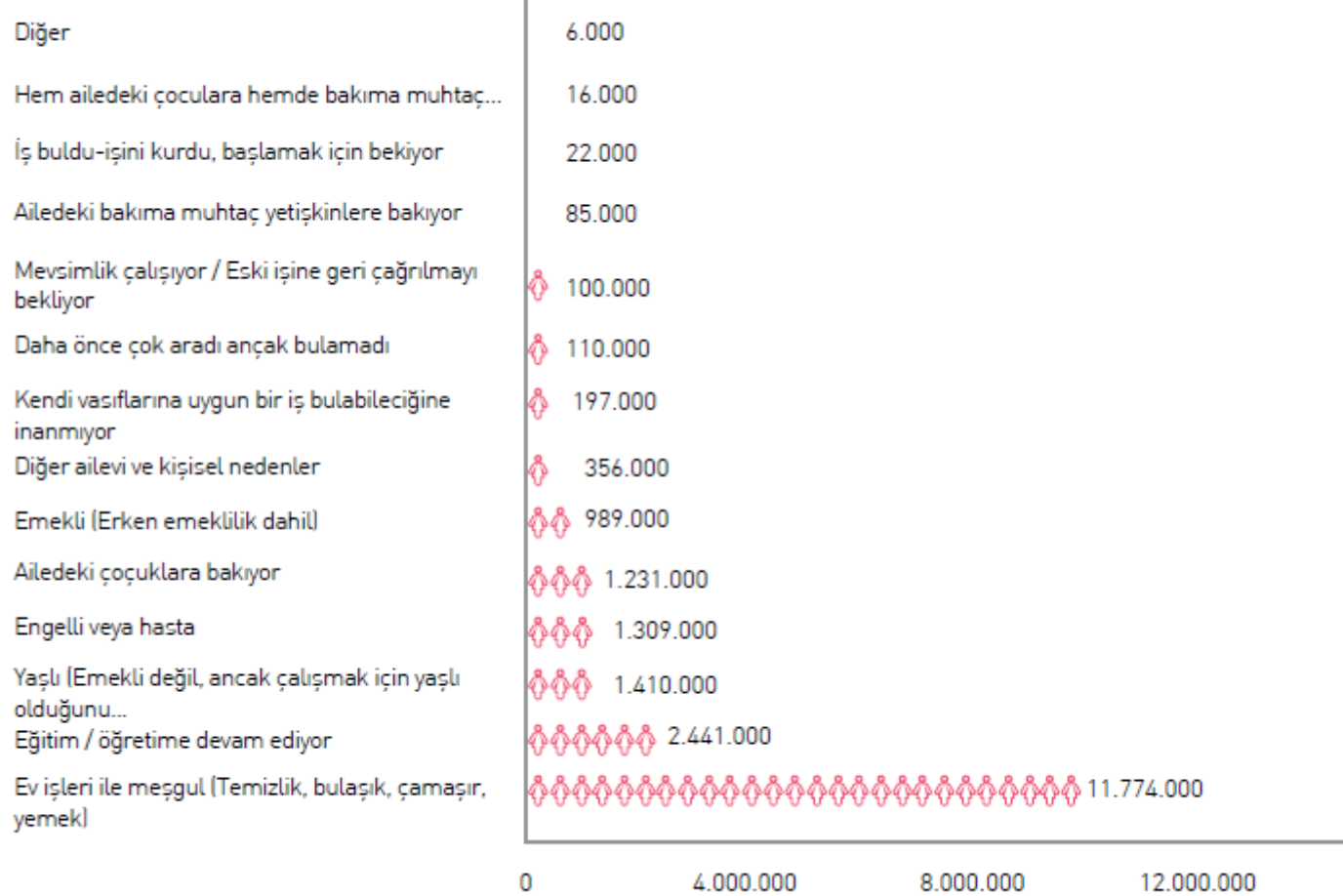
Kaynak: TÜİK 2014-2015 Zaman Kullanımı İstatistikleri

Şekil 1. Kadının İşgücüne Katılımını Olumsuz Yönde Etkileyen Faktörler

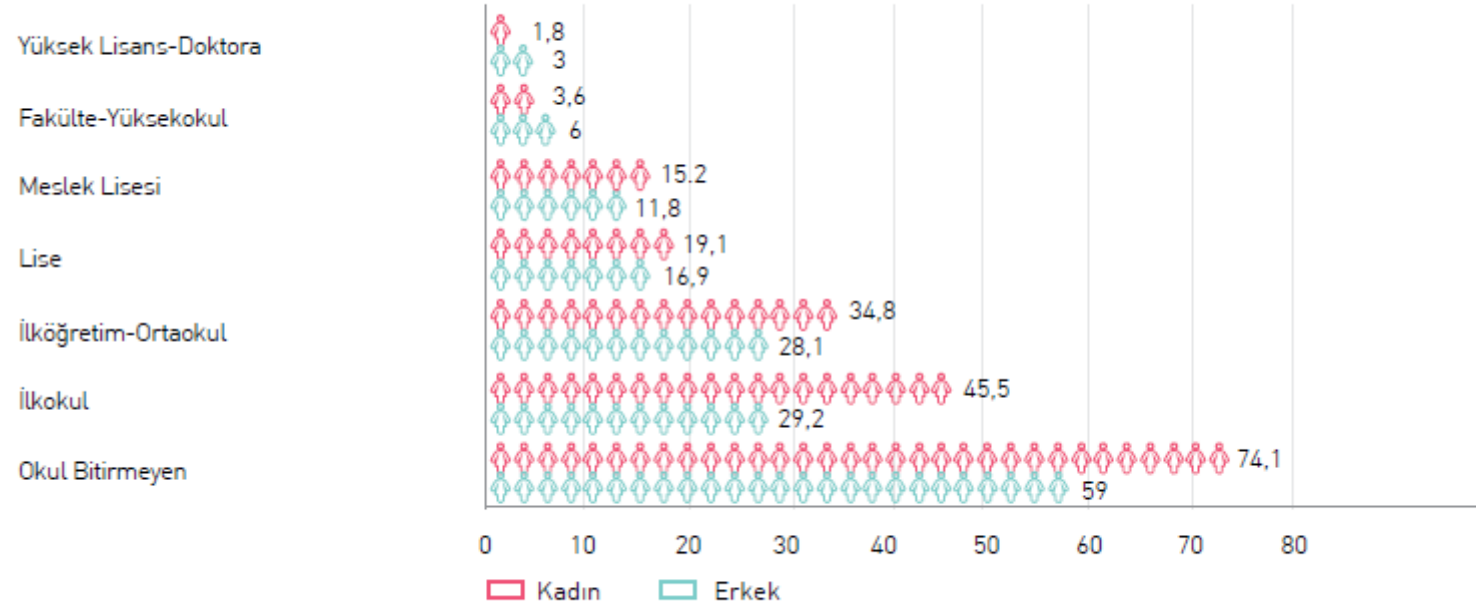
Kaynak: Karadeniz, Yılmaz, 2014'den uyarlanmıştır.

Grafik 9. Cinsiyete Göre İş Aramama Nedenleri (2016)

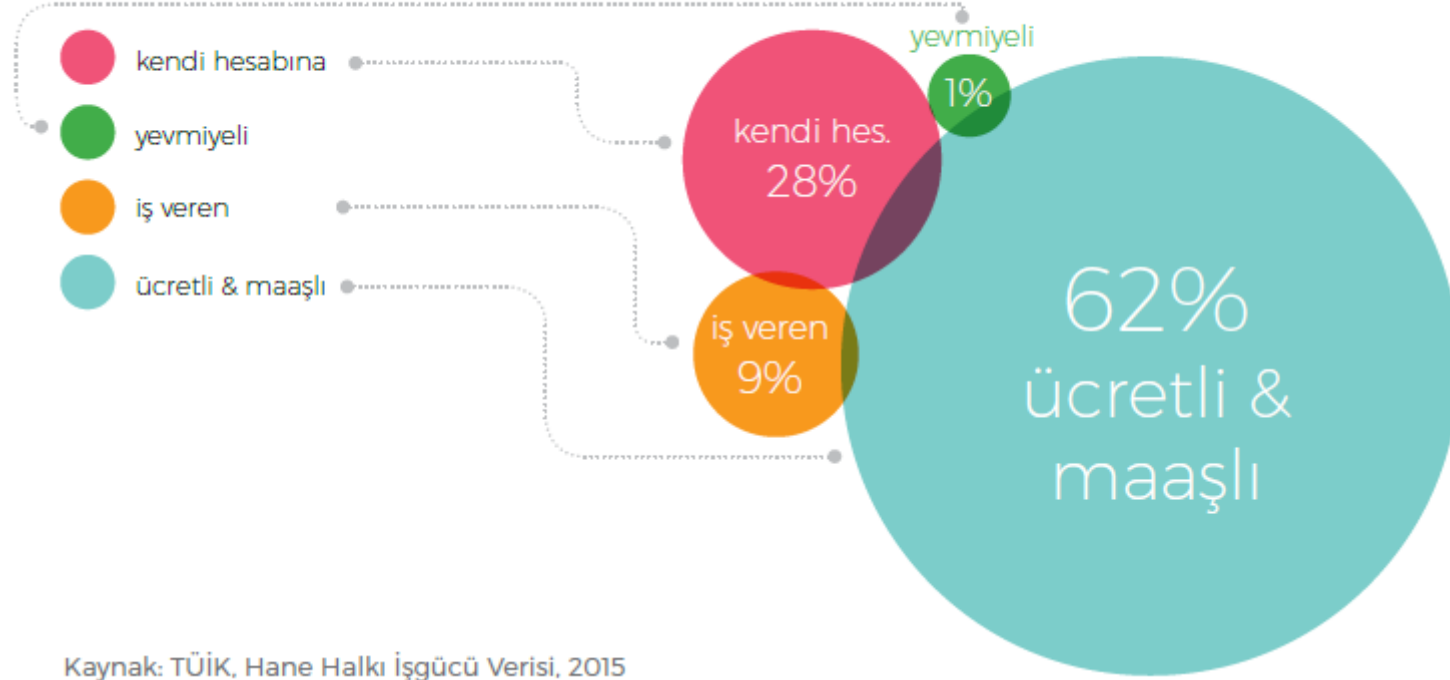
Kaynak: TÜİK HHİA 2007 - 206 Mikro Veri Setleri'nden yazar tarafından hesaplanmıştır.

Grafik 18. Tarım Dışı Sektörlerde Cinsiyete ve Eğitim Durumuna Göre Kayıt Dışı İstihdam Oranları, (2016) (%)

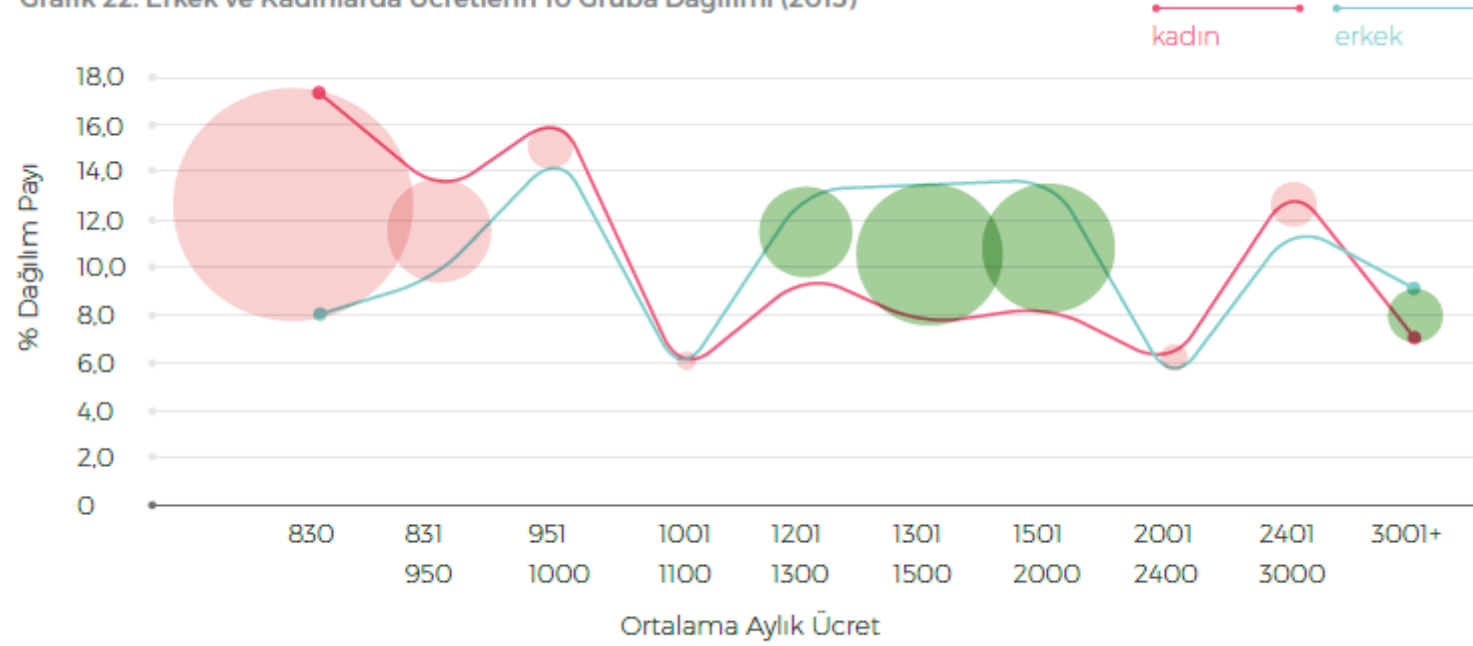

Kaynak: TÜİK HHİA 2016 veri setinden yazar tarafından hesaplanmıştır.

Grafik 21. Çalışan Kadınların Gelir Türlerine Göre Dağılım (2015)

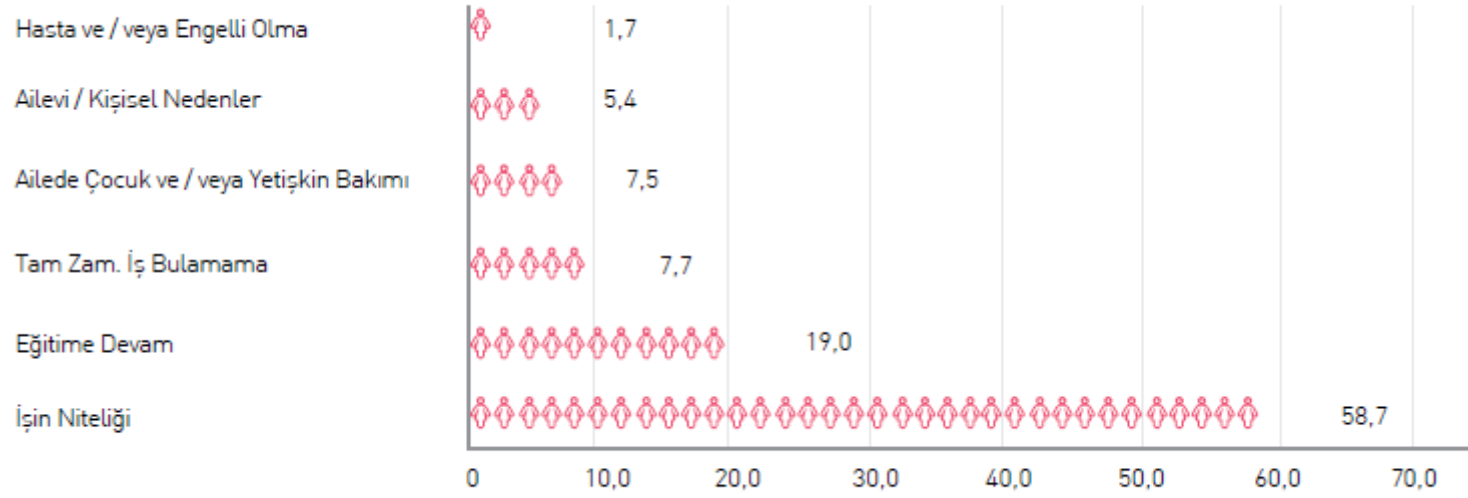

Grafik 22. Erkek ve Kadınlarda Ücretlerin 10 Gruba Dağılımı (2015)

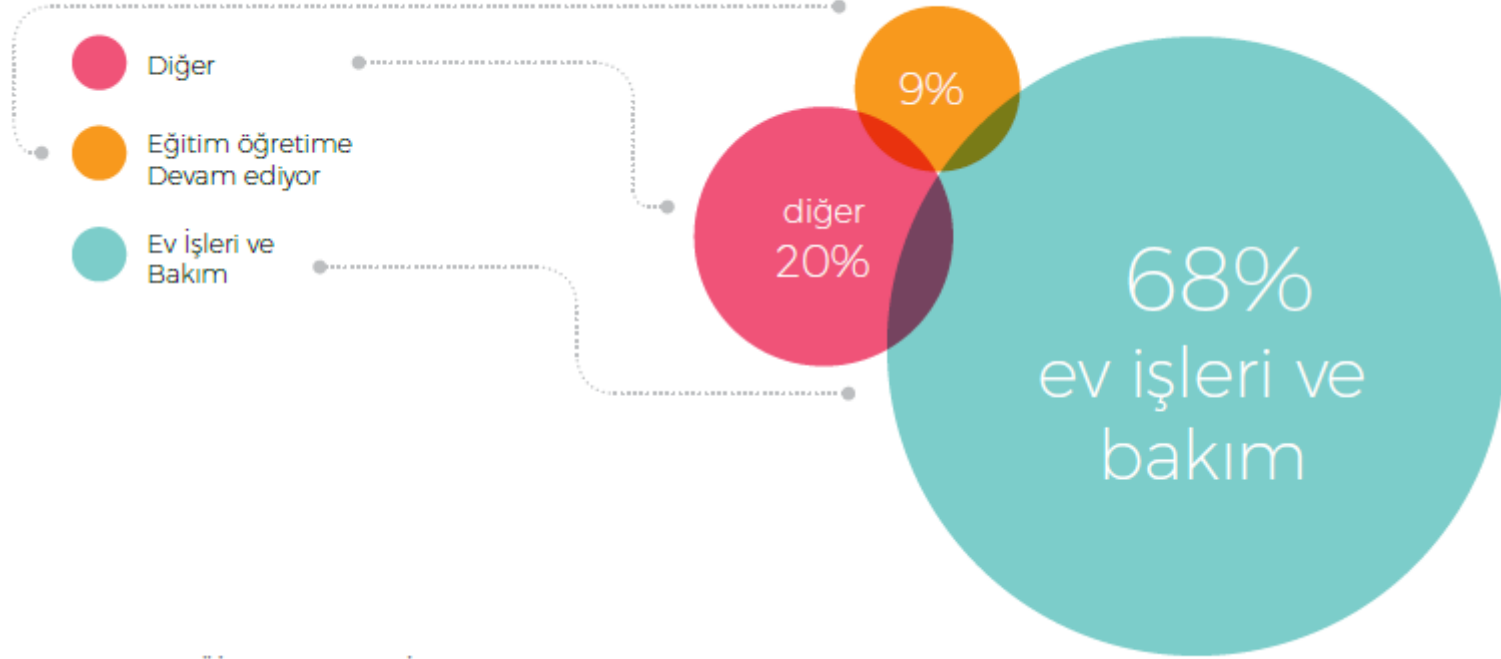
Kaynak: 2015 Yılı Hane Halkı İşgücü verilerinden çalışmanın yazarları tarafından hesaplanmıştır

Grafik 23. Kadınlarda Yarı Zamanlı Çalışma Nedenleri (2015) (%)

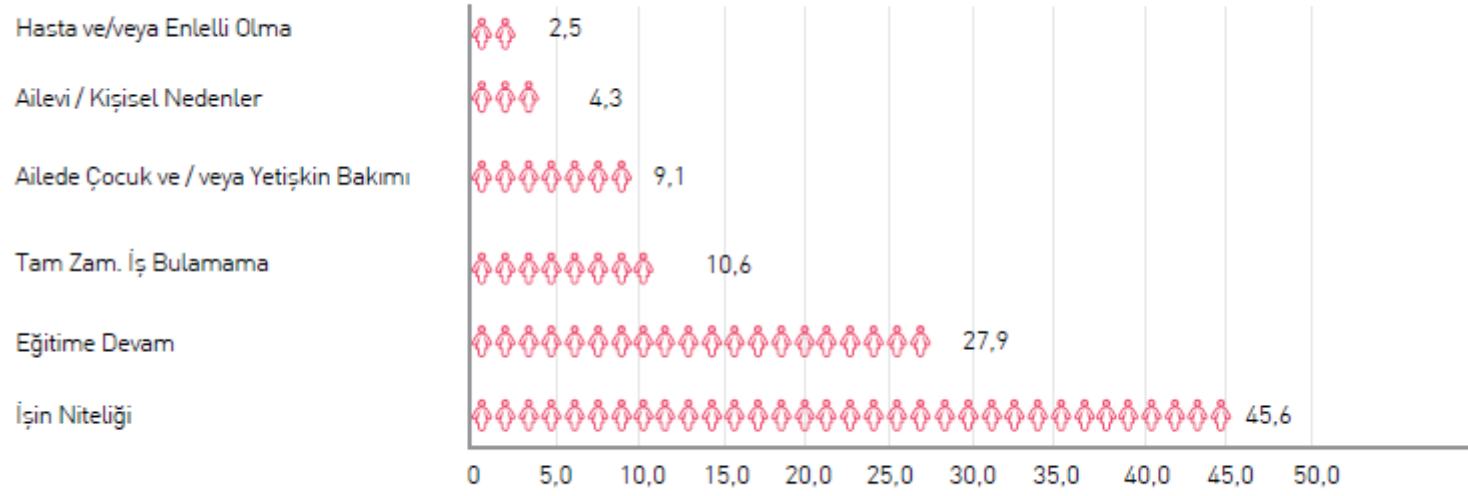
Kaynak: 2015 Hane Halkı İşgücü verilerinden çalışmanın yazarları tarafından hesaplanmıştır

Grafik 24. Kadınların İş Aramama Nedenleri

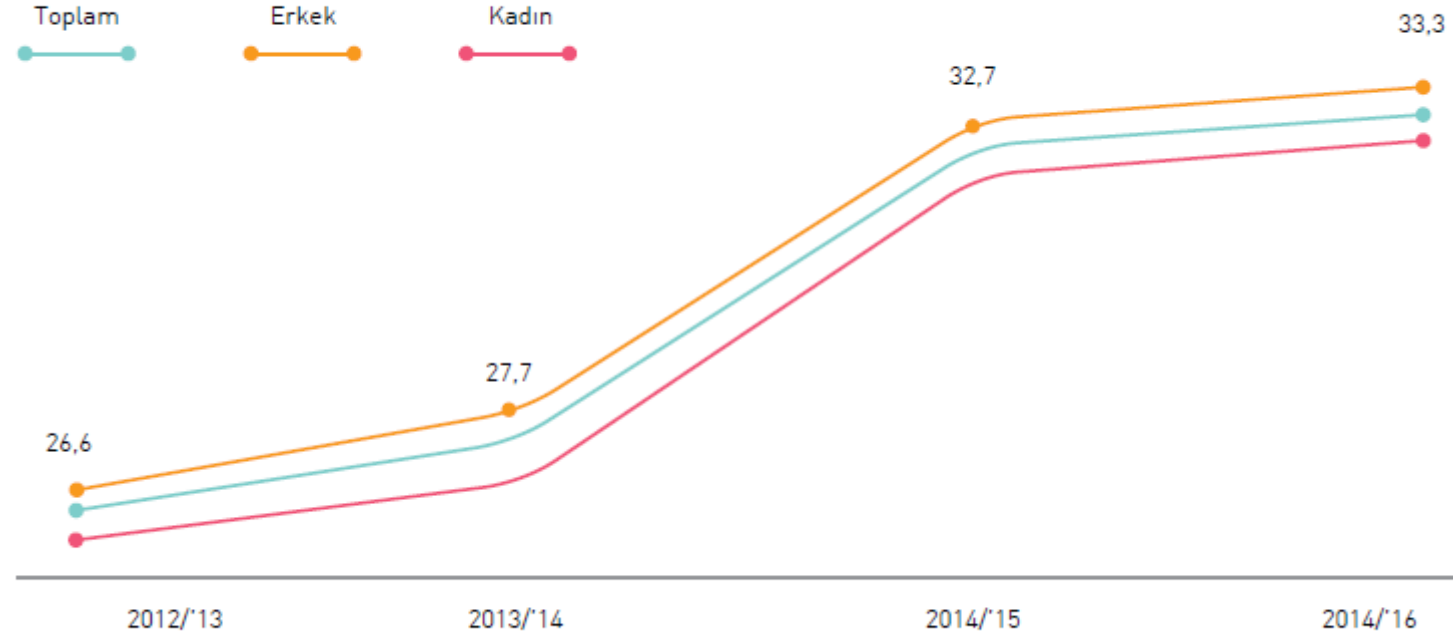
Kaynak: TÜİK, Hane Halkı İşgücü verileri, 2015

Grafik 25. En Düşük Gelire Sahip Yarı Zamanlı Çalışan Kadınların Çalışma Nedenleri

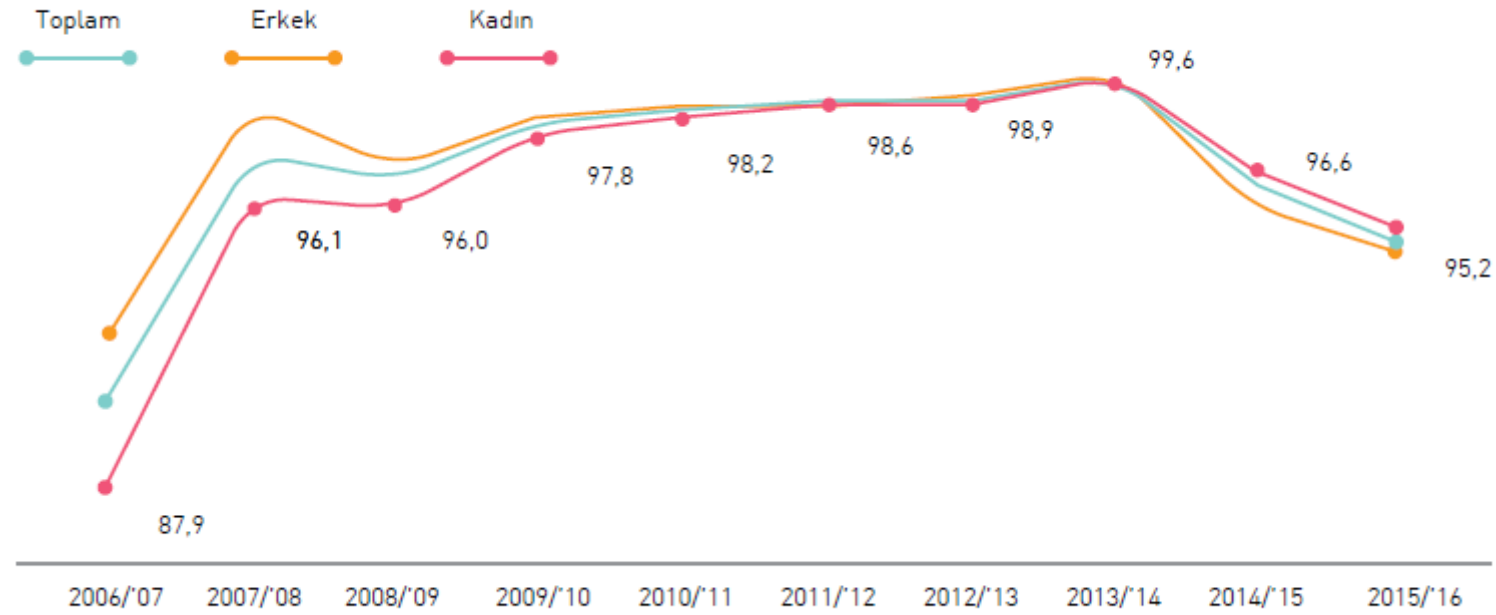
Kaynak: 2015 Hane Halkı İşgücü verilerinden çalışmanın yazarı tarafından hesaplanmıştır

Grafik 26. 3-5 Yaş Net Okullaşma Oranlarının Gelişimi

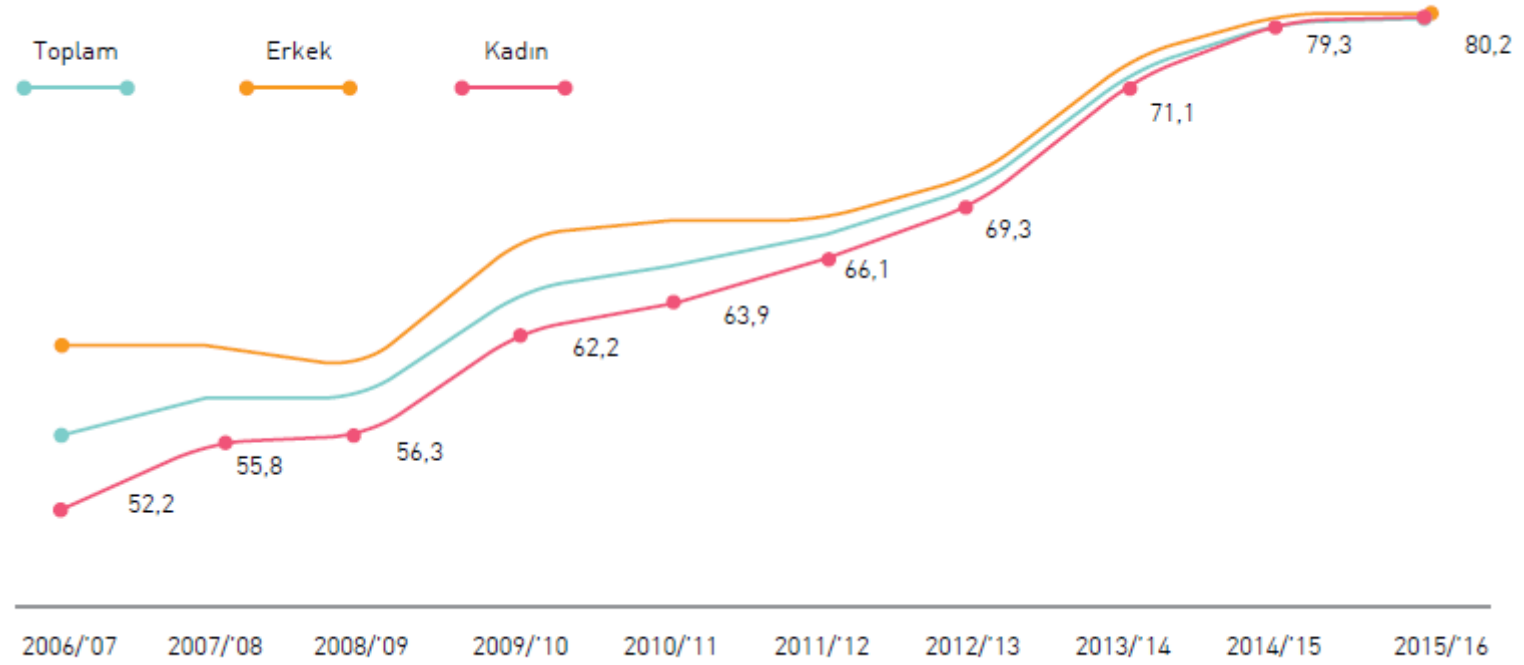
Kaynak: MEB İstatistikleri Örgün Eğitim, 2016-2017

Grafik 27. İlköğretimde Net Okullaşma Oranlarının Gelişimi

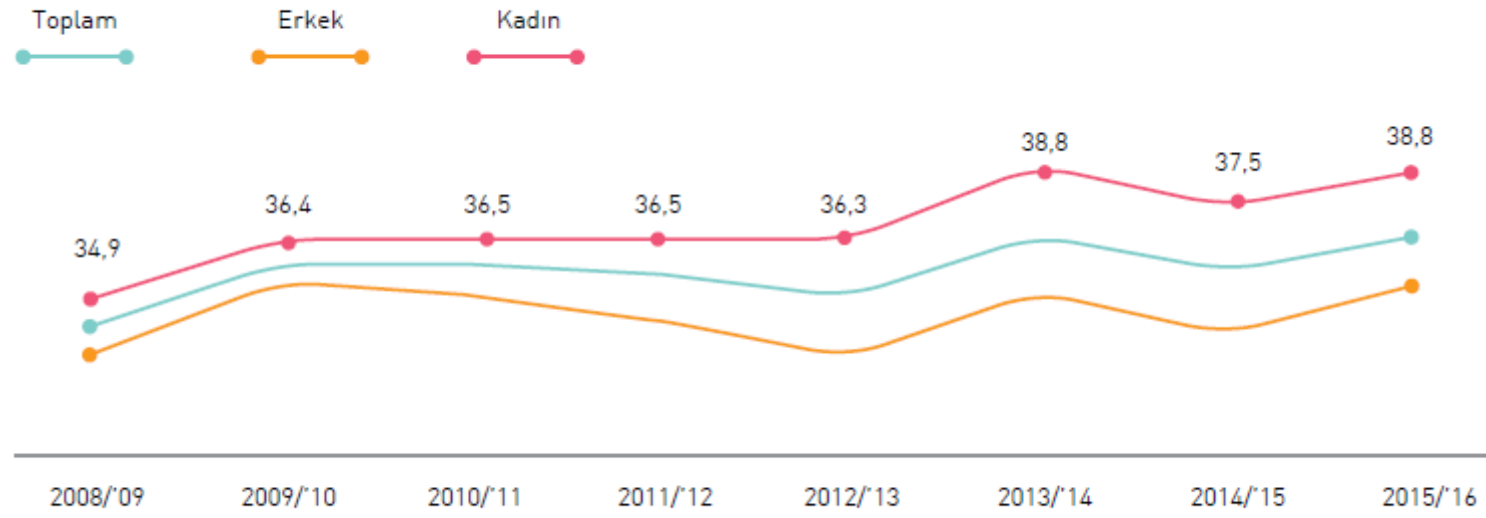
Kaynak: MEB İstatistikleri Örgün Eğitim, 2016-2017

Grafik 28. Lise Seviyesinde Net Okullaşma Oranlarının Gelişimi

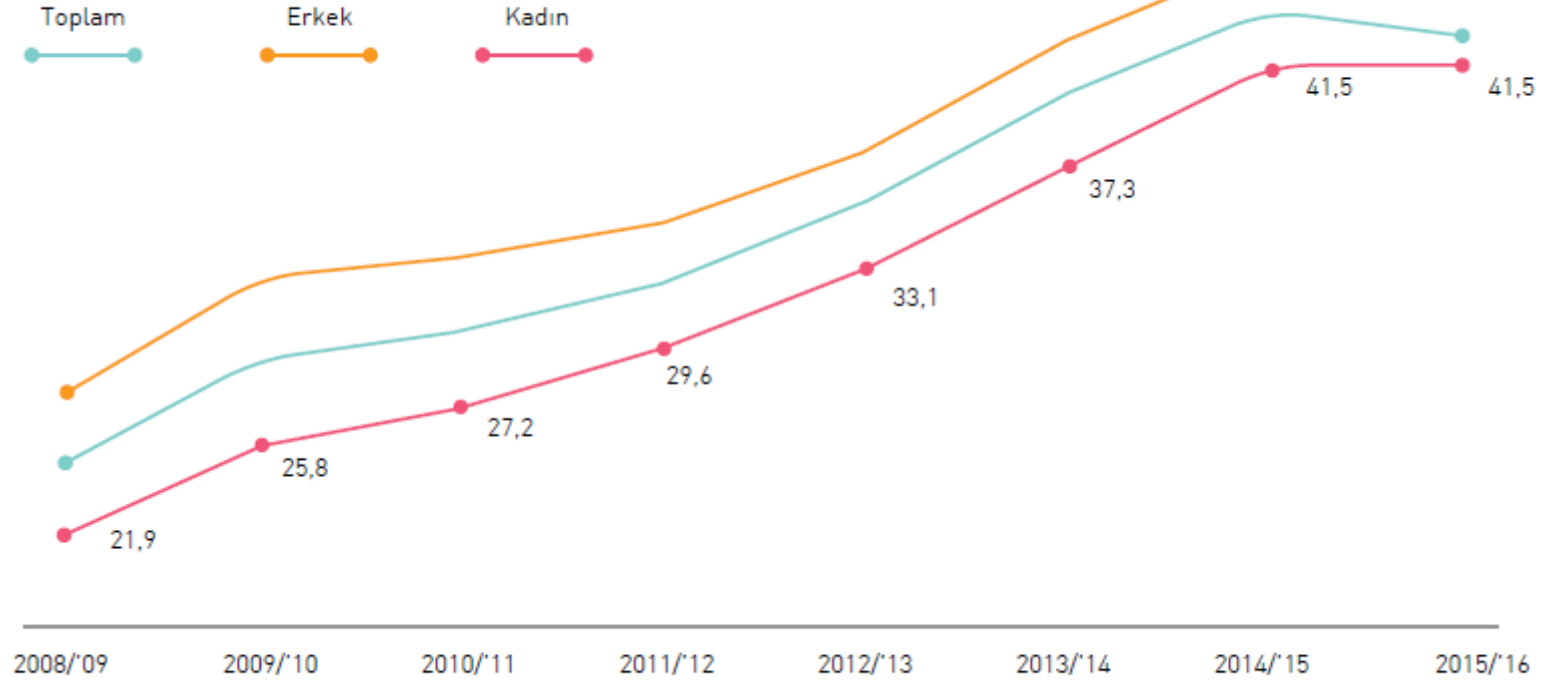
Kaynak: MEB İstatistikleri Örgün Eğitim, 2016-2017

Grafik 29. Genel Lise Net Okullaşma Oranları

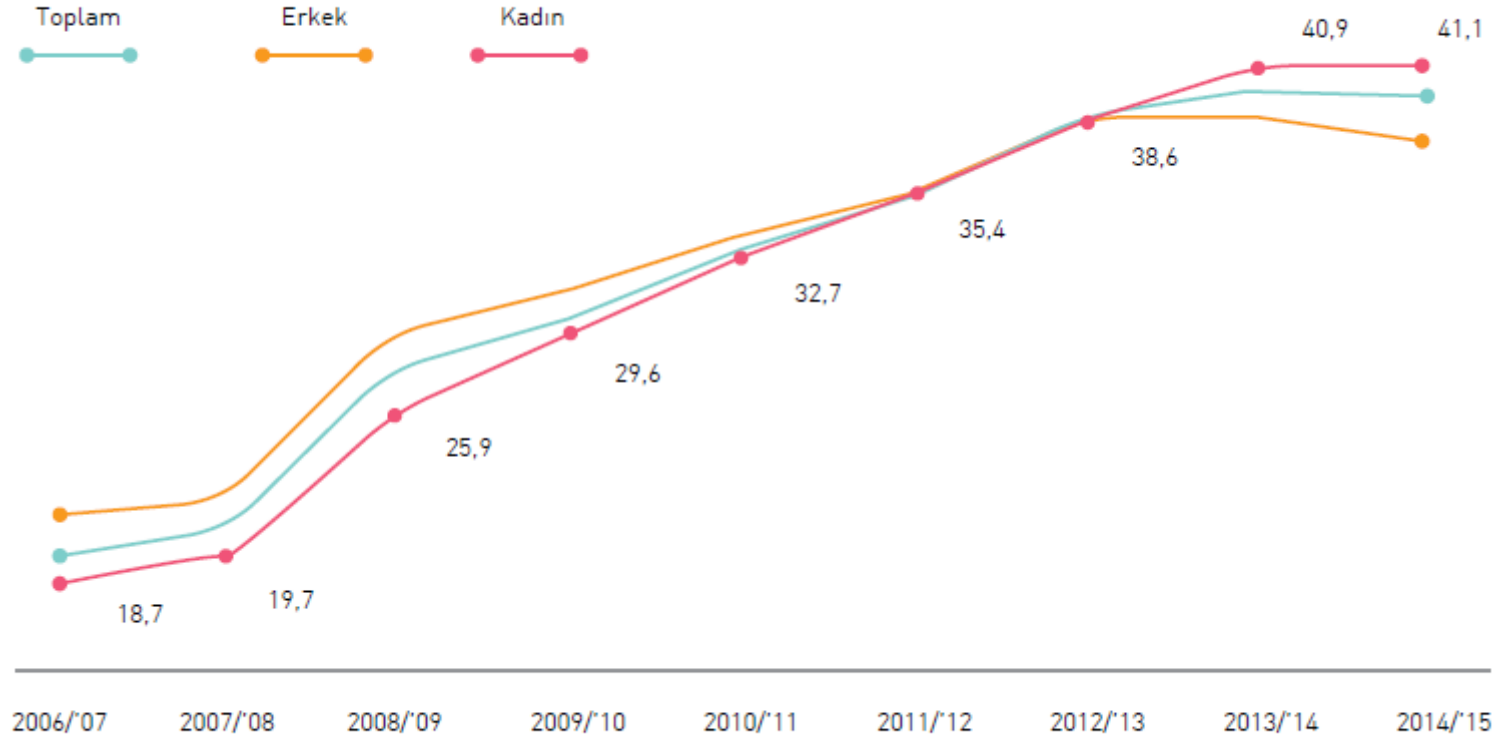
Kaynak: MEB İstatistikleri Örgün Eğitim, 2016-2017

Grafik 30. Meslek Liseleri Net Okullaşma Oranları

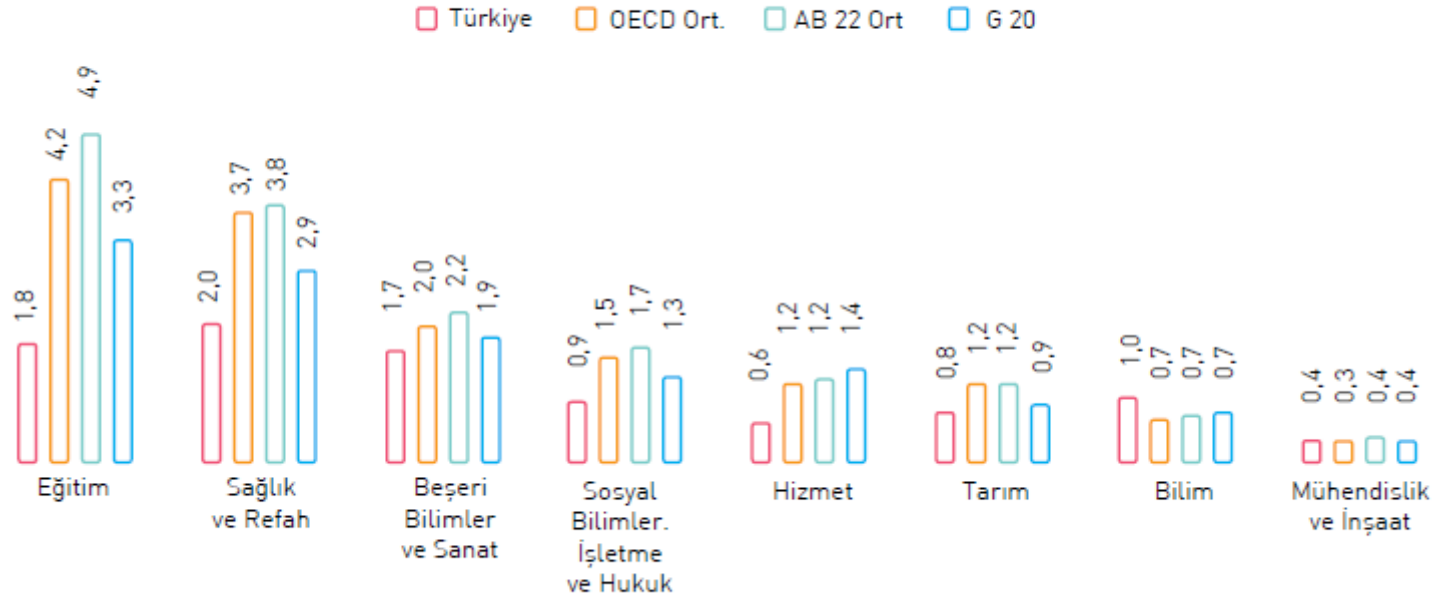
Kaynak: MEB İstatistikleri Örgün Eğitim, 2016-2017

Grafik 31. Yükseköğretim Seviyesinde Net Okullaşma Oranlarının Gelişimi

Kaynak: MEB İstatistikleri Örgün Eğitim, 2016-2017

Grafik 32. Yükseköğretimde Eğitim Alanlarına Göre Mezunların Cinsiyet Oranı (Kadın/Erkek), 2014

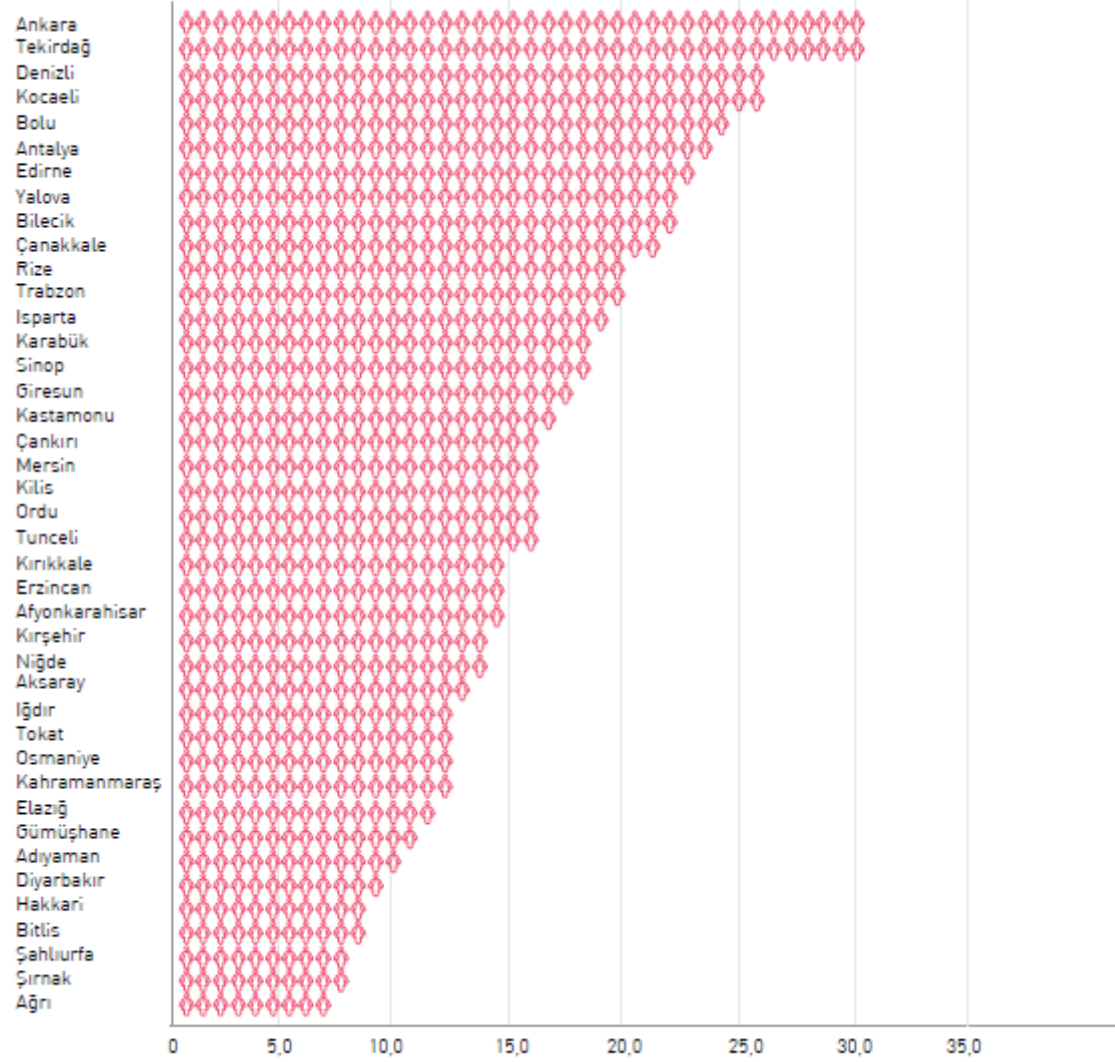
Kaynak: OECD, 2016

Grafik 35. Kadın İstihdamının İllere Dağılımı, 2016 (% Pay)

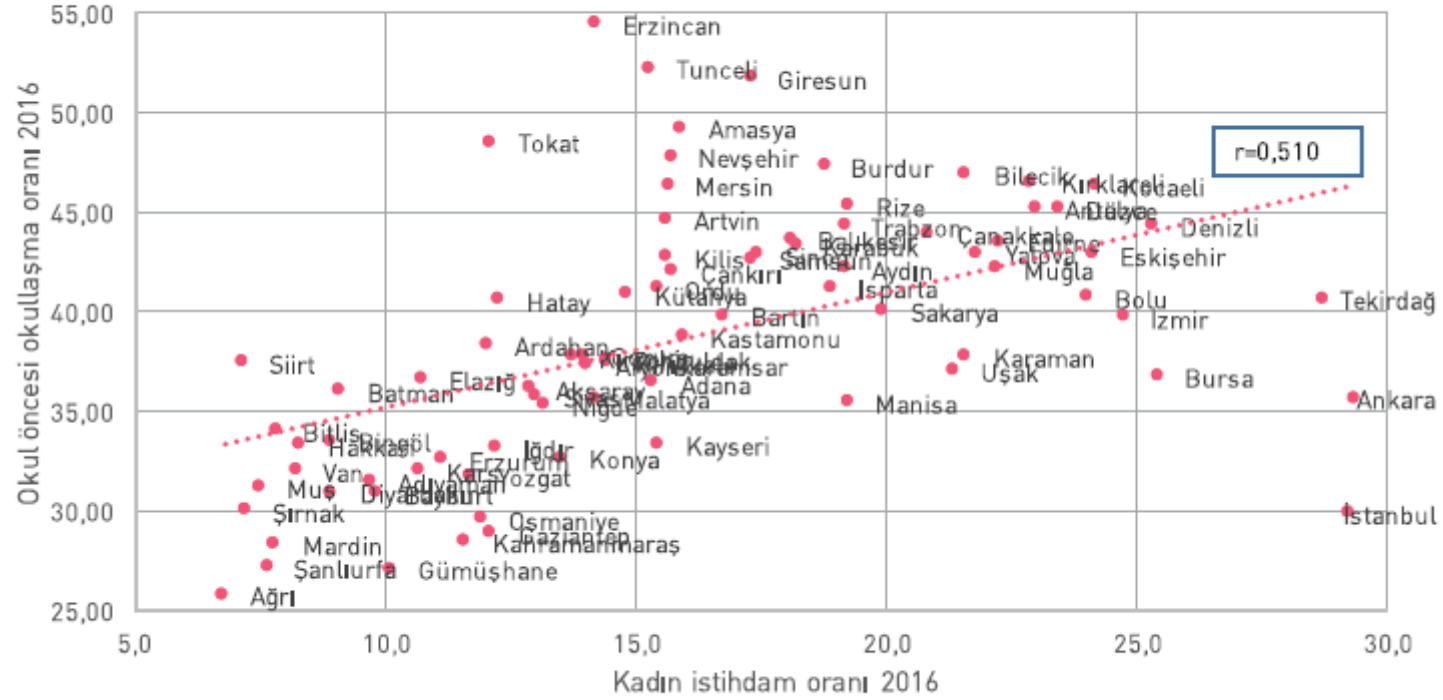
Kaynak: 2016 SGK İşyeri ve Sigorta İstatistikleri'nden rapor yazarları tarafından hesaplanmıştır.

Grafik 36. İllerde Kadın İstihdam Oranı, 2016 (%)

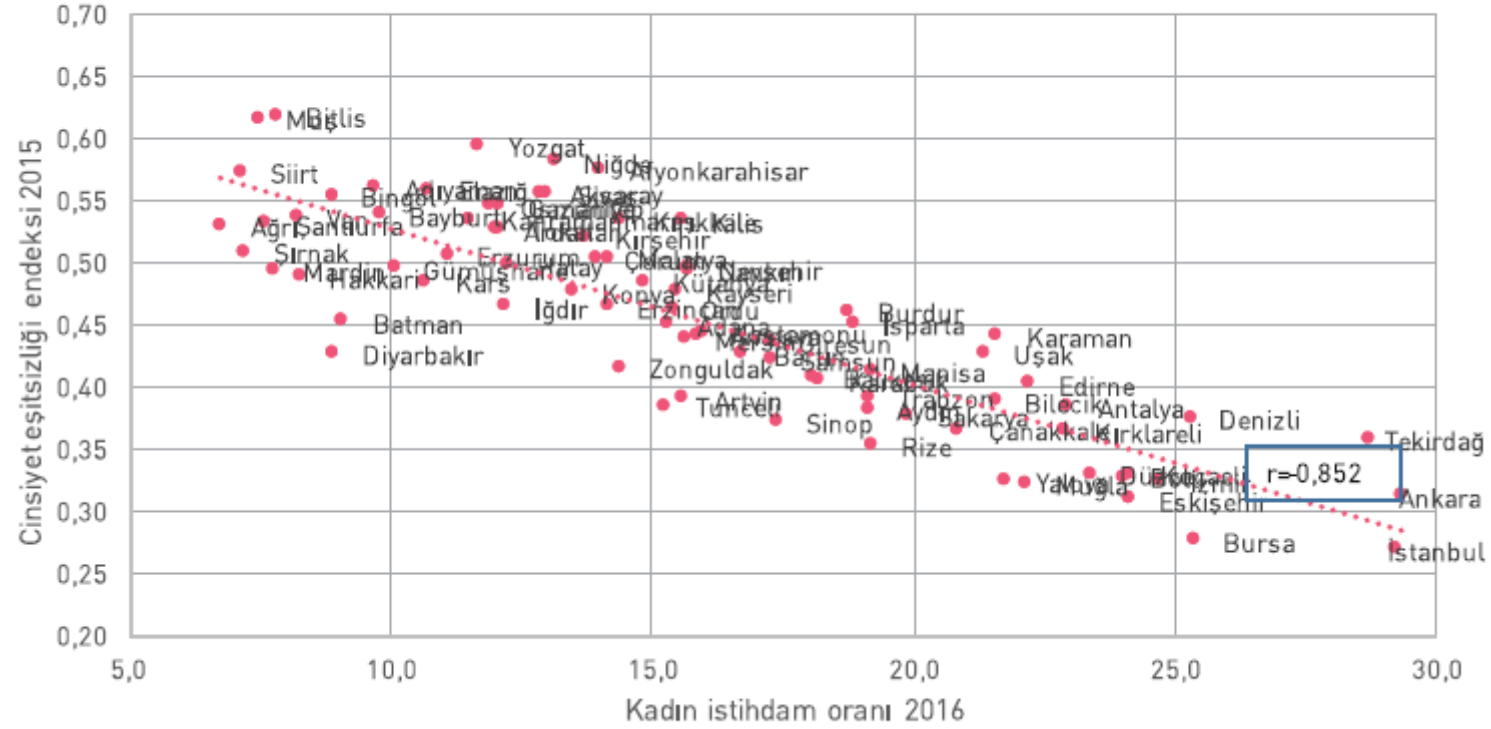
Kaynak: 2016 SGK İşyeri ve Sigorta İstatistikleri'nden rapor yazarları tarafından hesaplanmıştır.

Grafik 37. Kadın İstihdam Oranı ve Okul Öncesi Okullaşma Oranı İlişkisi

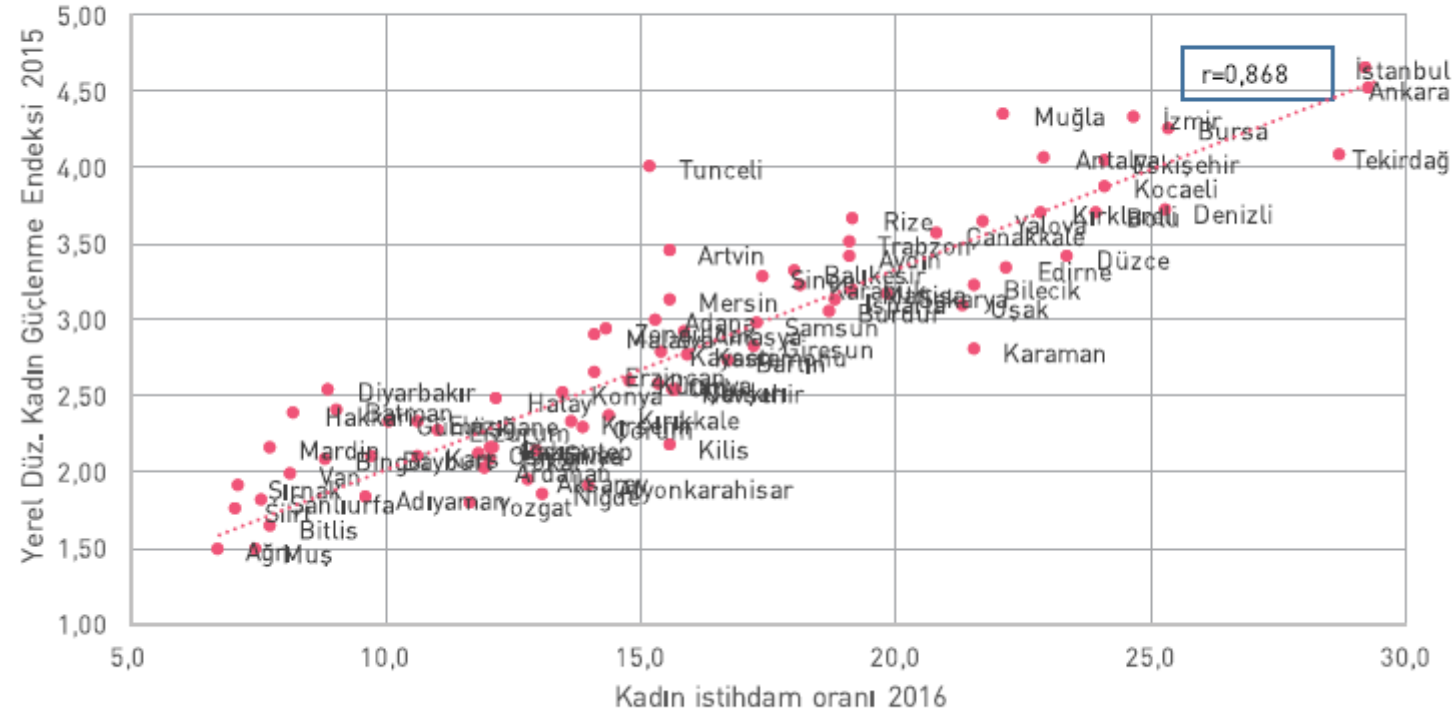
Kaynak: MEB İstatistikleri 2016-2017 ve 2016 SGK İşyeri ve Sigorta İstatistikleri

Grafik 38. Kadın İstihdam Oranı ve Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi İlişkisi

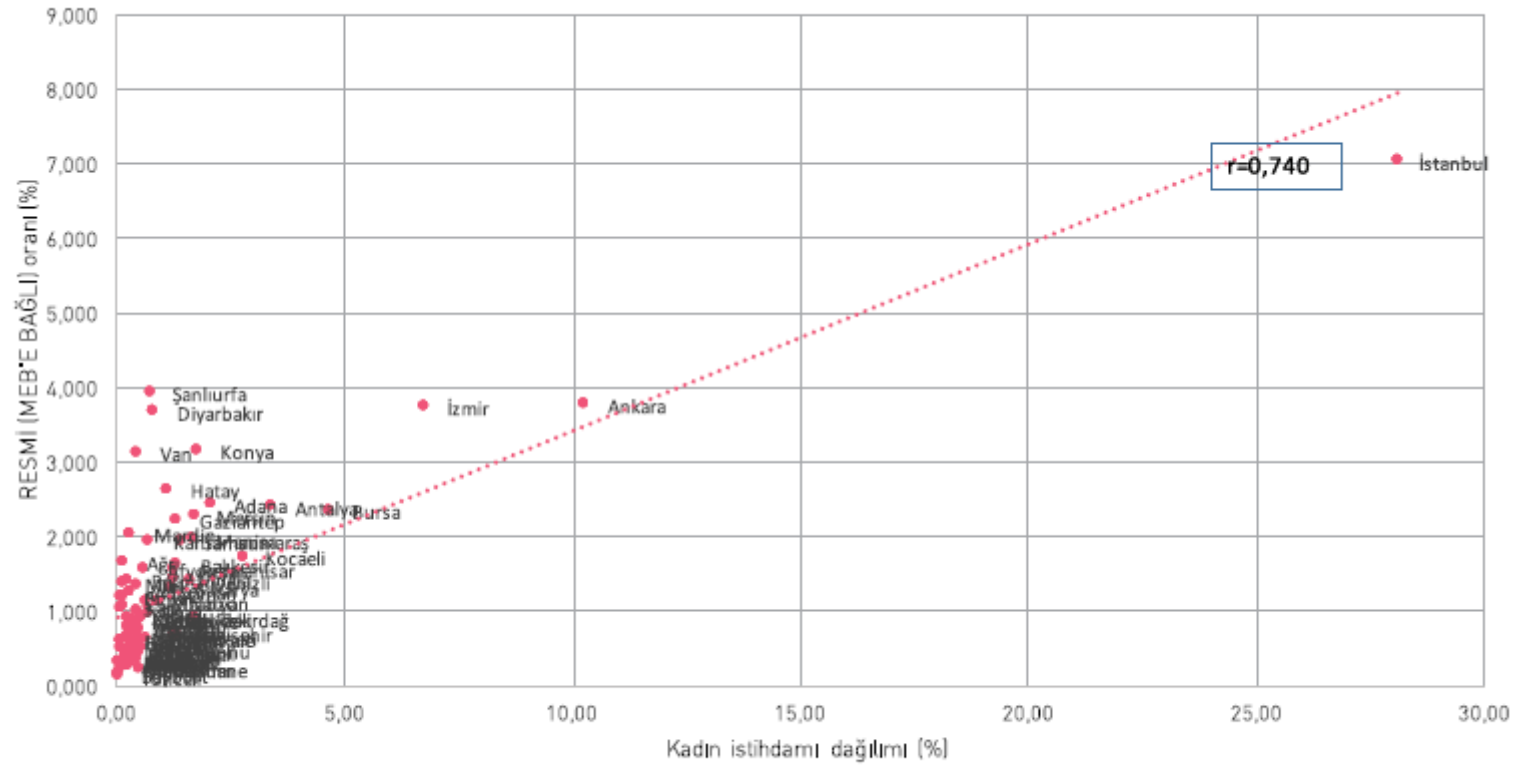
Kaynak: TEPAV, 2016 ve 2016 SGK İşyeri ve Sigorta İstatistikleri

Grafik 39. Kadın İstihdam Oranı ve Yerel Düzeyde Kadın Güçlenme Endeksi İlişkisi

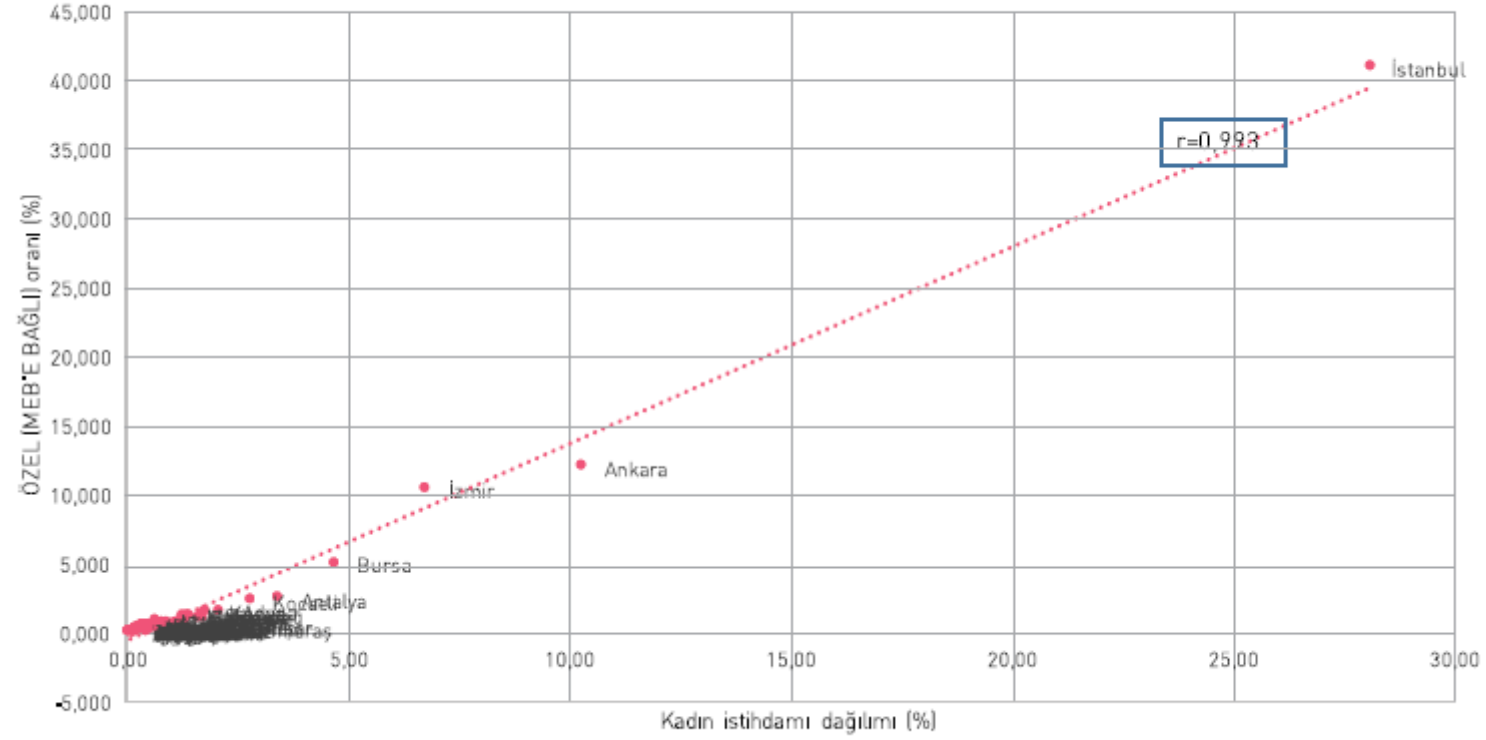
Kaynak: TEPAV, 2016 ve 2016 SGK İşyeri ve Sigorta İstatistikleri

Grafik 40. Kadın İstihdam Dağılımı ve MEB Okul Öncesi Kurumlarının Dağılımı İlişkisi

Kaynak: 2016 SGK İşyeri ve Sigorta İstatistikleri'nden rapor yazarları tarafından hesaplanmıştır.

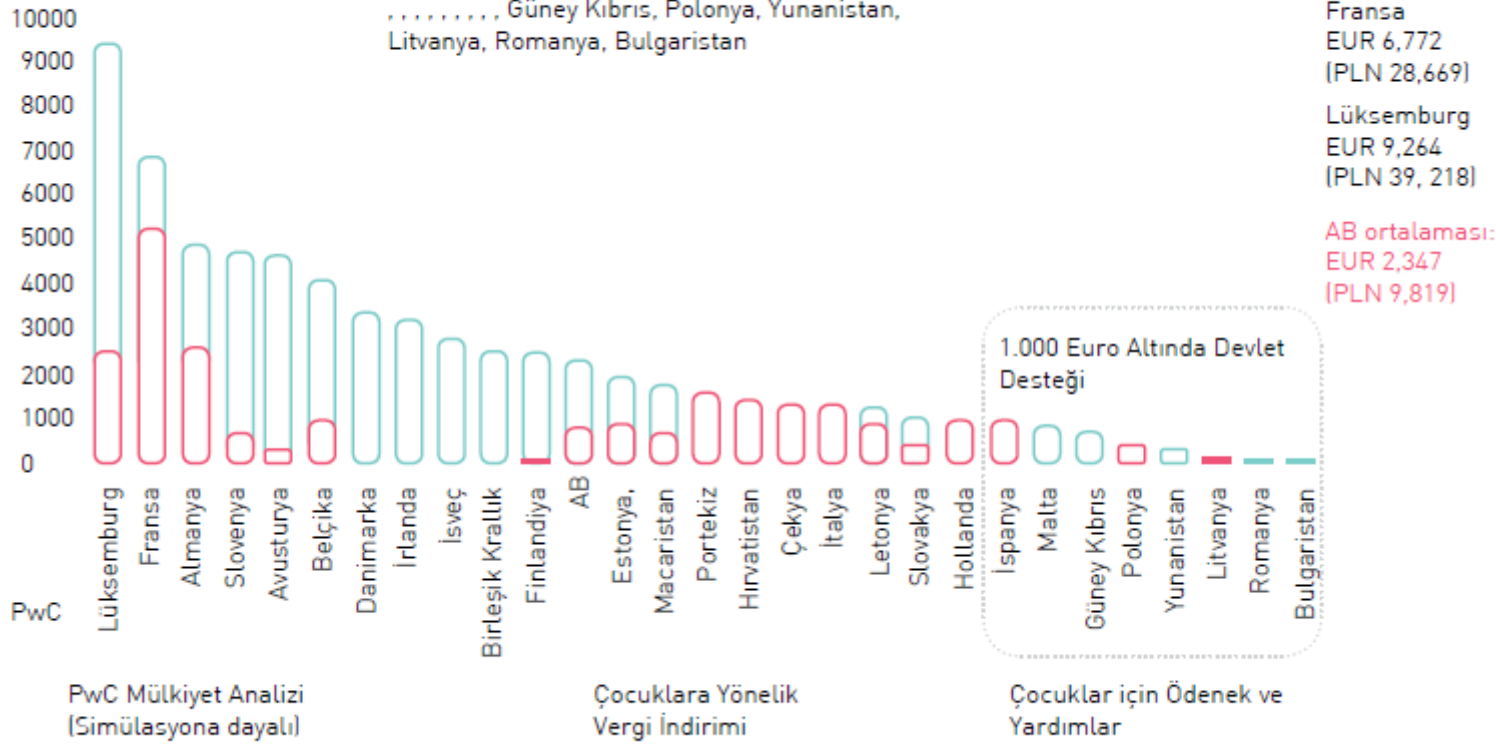
Grafik 41. Kadın İstihdam Dağılımı ve Özel Okul Öncesi Kurumlarının Dağılımı İlişkisi

Kaynak: 2016 SGK İşyeri ve Sigorta İstatistikleri'nden rapor yazarları tarafından hesaplanmıştır.

Grafik 43: AB ülkeleri Çocuk ve Aile Yardımları (Vergi İndirimler ve Çocuk Yardımları)

Toplam Yıllık Devlet Desteği (Euro) - Çocuk Yardımı ve Aile Yardımları

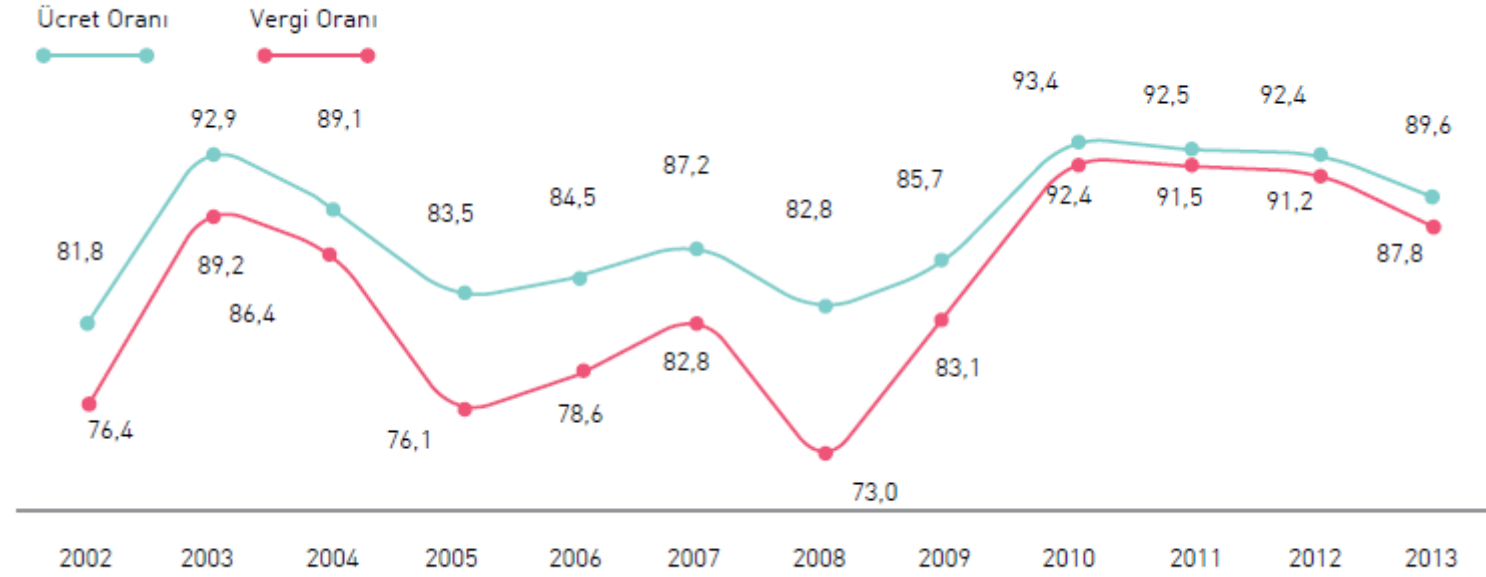
Kaynak: PwC, 2015

Tablo 31. Seçilmiş Ülkelerde Gelir ve Vergiden Yapılan Çocuk Başına İndirimler (2015)

Gelirden Yapılan İndirimler		Vergiden Yapılan İndirimler	
	Beş çocuk için çocuk başına 7,008-35,040 € arasında		Çocuk başına 950 € (Eğer çocuk 3yaşın altındaysa 1,200 €)
	Çocuk başına 2,437€, 23650 €'ya kadar beş çocuk için		Çocuk başına 494 €'dan 622€
	Çocuk başına 2,400 €- 18,100 €'ya kadar beş çocuk için		Çocuk başına 325 € (450 €, en fazla 3 olduğunda)
	Çocuk başına 2,052€ - 17,264 €'ya kadar beş çocuk için		Çocuk başına 265 €'dan 643 €'a kadar
	Çocuk başına 1,510€ -15,570 €'ya kadar beş çocuk için		Çocuklar için 1.033 €

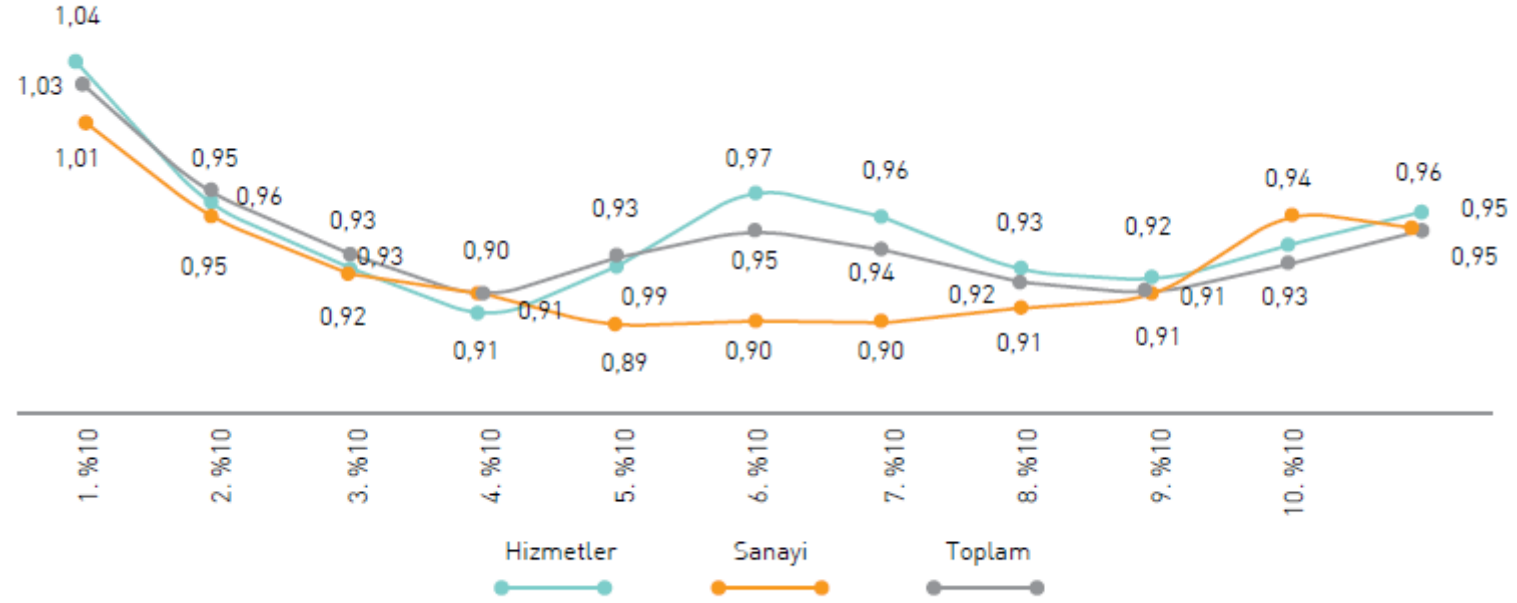
Kaynak: PwC, 2015

Grafik 44. Ücret Gelirlerinde Kadınların Erkeklerle Göre Ücret ve Vergi Farklılaşması

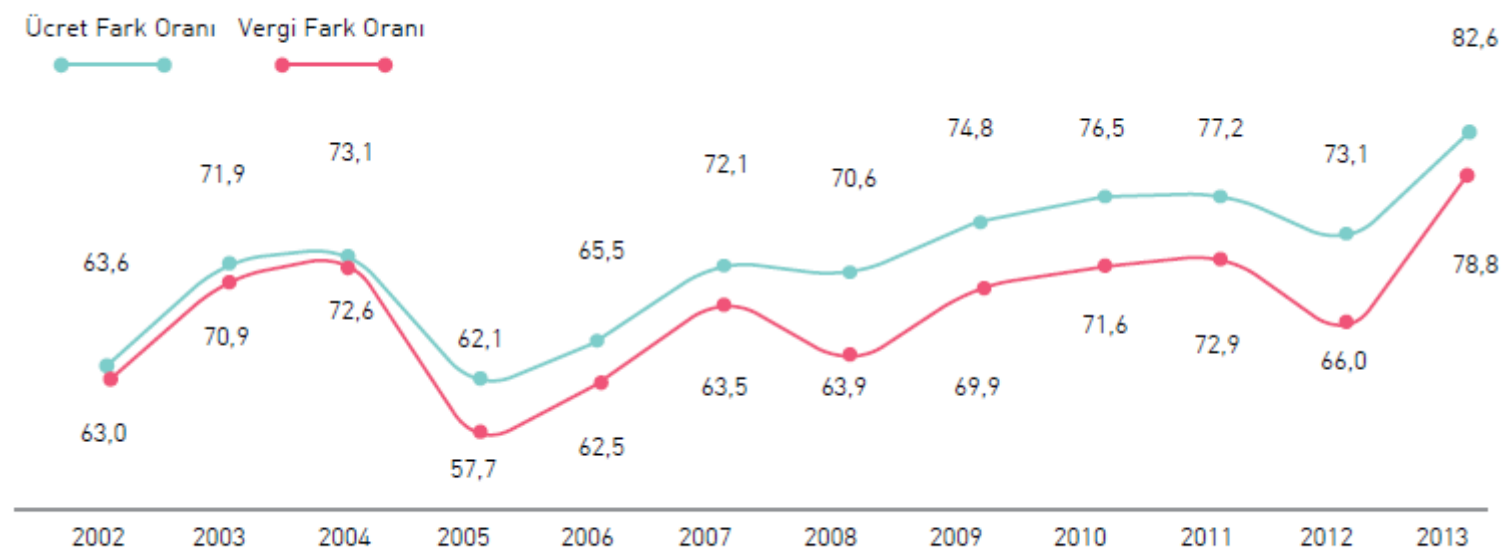
Kaynak: Özyer, 2014; Yılmaz, 2016; Karababa, Yılmaz (yayınlanma aşamasında)

Grafik 45. Sektörler Göre Vergi/Ücret Oranın Farklılaşması

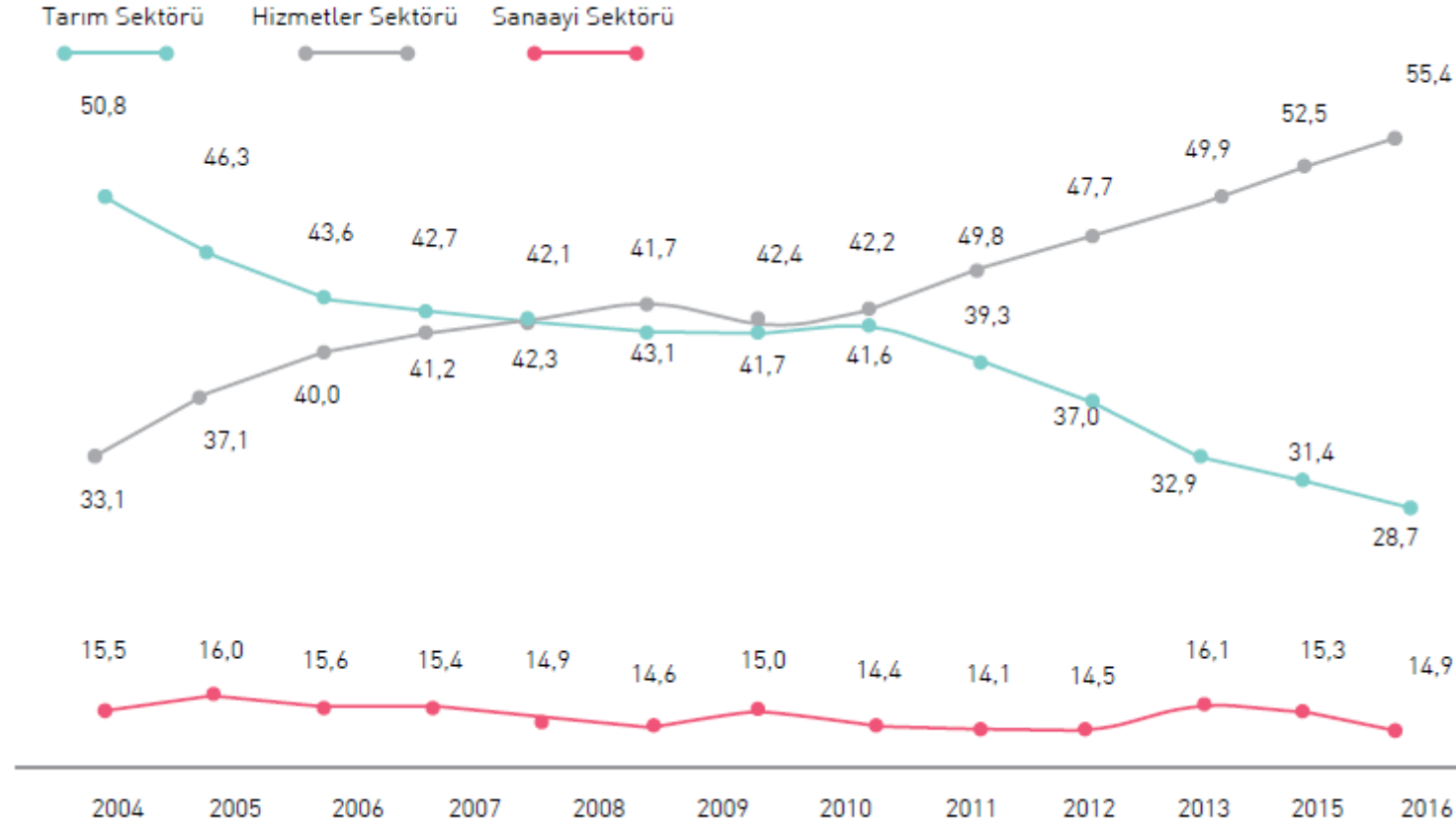
Kaynak: Özyer, 2014; Yılmaz, 2016; Karababa, Yılmaz (yayınlanma aşamasında)

Grafik 46. Sanayi Sektöründe Kadınların Ücret ve Vergi Farklılaşması

Kaynak: Karababa, Yılmaz (yayınlanma aşamasında)

Grafik 47. Kadın İstihdamının Sektörel Dağılımı ve Gelişimi (2004-2016)

Kaynak: TÜİK, Hane Halkı İşgücü İstatistikleri (erişim tarihi: Aralık 2017)

Grafik 48. Hizmetler Sektöründe Kadınların Ücret ve Vergi Farklılaşması

Kaynak: Özyer, 2014; Yılmaz, 2016; Karababa, Yılmaz (yayınlanma aşamasında)

Şekil 5. Kadın ve Aile Dostu İşyerinde Temel Kriterler

İşe Alım Sırasında	• İş İlanlarında cinsiyetin belirtilmemesi • İş mülakatlarında evlilik ve çocuk ile ilgili sorular sormamak • İş Sözleşmesine çocuk ve evlilik ile ilgili hükümlerin olmaması
İş Sözleşmesinin Devamı Süresince	• Eşit işe eşit ücret • Azami çalışma ve asgari dinlenme sürelerine uyulması • Doğum ve bakım sorumlulukları nedeni ile İş Kanunu'na göre hakların çalışanın isteği doğrultusunda kullandırılması • Kadınlara eşit kariyer fırsatlarının sunulması • Kreş ve emzirme odası kurulması
İş Sözleşmesinin Sona Ermesi	• Gebelik, evlilik, doğum ailedeki bakım sorumlulukları vb. nedenlerle iş sözleşmesinin işveren tarafından sona erdirilmemesi

Kaynak: Çalışma kapsamında 4857 sayılı İş Kanunu'ndan yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.